

Kenneth Sørensen

Karma & Kærlighed

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

KARMA & KÆRLIGHED

Kenneth Sørensen

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Karma & Kærlighed

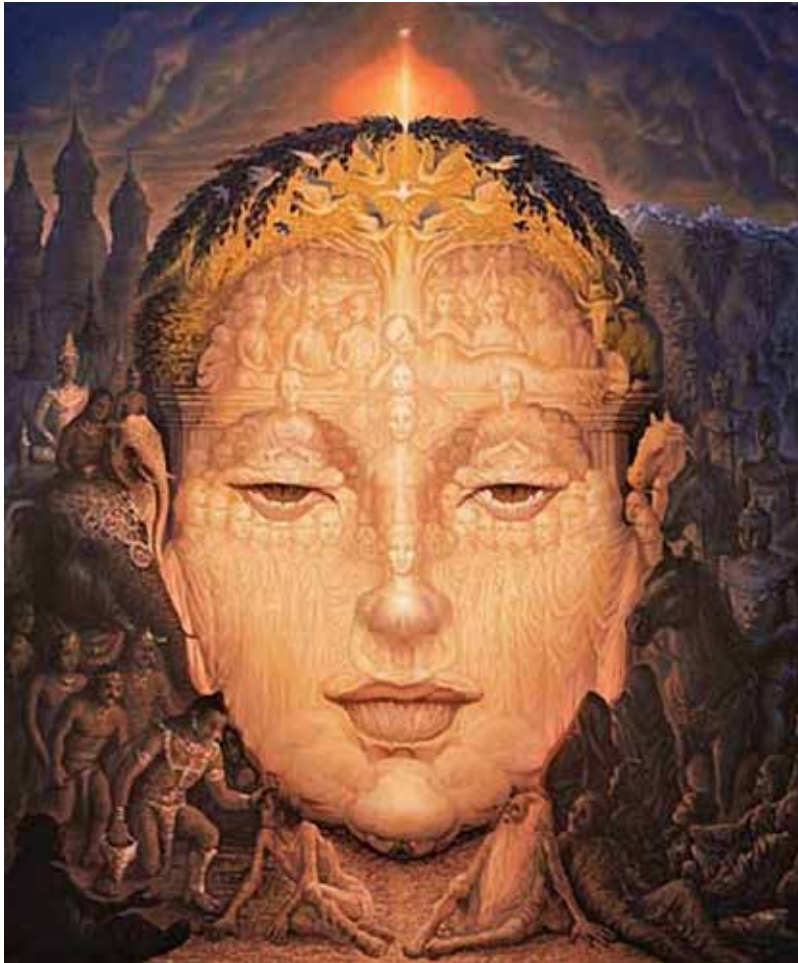
Af Kenneth Sørensen

Introduktion til karma

Et af de helt store metafysiske spørgsmål, som mennesker til alle tider har stillet sig selv, er, om der findes en dybere mening bag livets tilsyneladende meningsløse lidelser? Er der et åndeligt formål bag lidelse, eller er lidelse i virkeligheden meningsløs? Alle troende konfronteres med det klassiske paradoks – hvorfor har en fuldkommen og alkærlig Gud, som oven i købet er almægtig, tilladt lidelse i verden? Hvis Gud har tilladt lidelse, vækker det spørgsmålet, om Gud også kan være alkærlig? Hvis Gud ikke kunne forhindre lidelse, kan Gud så være almægtig? Tilsyneladende er spørgsmålet uløseligt – i hvert fald så længe man fastholder, at lidelse er noget negativt. Kunne det tænkes, at der er en mening med lidelsen? Kunne det tænkes, at der er en kærlig hensigt bag livets tilsyneladende meningsløse og lidelsesfulde situationer?

I den kristne litteratur er spørgsmålet kendt som Teodicé-problemet. Kristne har til alle tider talt om Guds gådefulde vilje, og at der bag uretfærdige livsvilkår alligevel er en højere mening, som man bare ikke har indsigt i. Men der har også været klare teorier om, at lidelse skyldes Guds straf over syndere. Det er en holdning, der især findes i *Det Gamle Testamente*. Neoplatonikerne mente, at verdens relative ufuldkommenhed skyldes, at verden befinder sig fjernt fra den første årsag – guddommen eller det åndelige – som alt udstråler fra, og at man i kraft af erkendelse kan løfte sig op over verdens ufuldkommenheder og lidelser. Iflg. Plotin er det længslen tilbage mod det åndelige og guddommelige, der indikerer kærlighedens og det godes ultimative eksistens.

I tidsaldre har Østen haft en forklaring på lidelsens årsag og ophør. Buddhas lære kredser om det centrale spørgsmål. I Buddhas fire sandheder og læren om den ædle ottefoldige vej slår han fast, at lidelse opstår pga. identifikation med fysiske begær, og de ophører pga. fuldkommen oplysning. Lidelse opstår først og fremmest pga. uvidenhed og manglende erkendelse af, hvad der er ægte og virkeligt i tilværelsen. Det er den vedholdende identifikation med det forgængelige, der resulterer i virkninger og konsekvenser – karma – der medfører lidelse. Den bedst formulerede teori vedr. lidelsens årsag og mening er sandsynligvis Østens karmalov.

Hvad er karma?

Karmaloven er en betegnelse for en naturlov, som i Vesten kaldes Newtons lov, som siger, at *til enhver aktion, hører en lige så stor og modsat rettet reaktion*. Karma er et sanskritord, der betyder "handling". Karmaloven eller loven om årsag og virkning tager udgangspunkt i den antagelse, at det, man har sået i det nuværende eller i tidligere liv, høster man i det aktuelle eller i kommende liv.

Platon, der også var overbevist om reinkarnation, betonede karmatanken i sit værk *Staten*:

"Godheden er sin egen herre – alt efter om den æres eller vrages, skal man få mere eller mindre af den. Skylden bærer den, som har valgt: Uskyldig er Gud".¹

1 10, 617e

Enhver tanke, følelse og fysisk handling skaber en reaktion, der svarer til den impuls, der er udsendt. Det er imidlertid i højere grad motivet og intentionen bag en handling, der skaber en reaktion, end selve handlingen. Derfor skaber et ubevidst barn stort set ingen karmiske virkninger af sine handlinger. På samme måde skaber tilsyneladende gode handlinger med et egoistisk motiv kun få gavnlige karmiske virkninger. En politibetjent, der skyder et menneske, for at redde et offer fra en voldelig forbrydelse, får stort set ingen negative karmiske virkninger af sin handling. Det fortæller Krishna i det hellige indiske skrift Bhagavad Gita:

"Den, der arbejder (handler) uden binding, idet handlingerne overgives til Brahman (Gud), bliver lige så lidt plettet af synder som et lotusblad plettes af vand".²

Karmaloven – loven om årsag og virkning – kaldes også for balancens og udligningens lov. Karmaloven er derfor den store retfærdighedslov som sikrer, at alle mennesker altid får det, som de selv giver.

Loven gælder for både enkeltpersoner, for grupper og for nationer. Livsomstændigheder og personlige egenskaber – gode eller dårlige – er set fra et karmisk perspektiv et resultat af de frø, der er sået i tidligere liv, i dette liv, og de frø, der har relation til familie og national arv.

Uvidenhed er langt oftere årsag til, at mennesket oplever lidelse end ondskab. Så længe man knytter sig til (dvs. begærer) forgængelige fysiske ting og situationer, så længe vil man opleve lidelse, hver gang man mister det, man har bundet sig til. Alle de oplyste sjæle, der har undervist menneskeheden i de evige og sande værdier, har fortalt, at man skal søge det uforgængelige, for så vil man få, alt hvad man har behov for. Dog har mennesket fri vilje til at vælge og lære igennem de valg, der træffes.

2 Kap 5,10

Iflg. Patanjalis³ *Yoga Sutra* findes der tre slags karma:

1. *Latent karma*. Det er de frø eller årsager, der endnu er uudviklede og inaktive, og som vil arbejde sig frem til frugtbaring i den aktuelle eller i en kommende inkarnation.
2. *Aktiv karma*. Det er de frø eller årsager, der er på vej til at blive frugtbarende, og det er hensigten, at den aktuelle inkarnation, skal skabe den nødvendige grobund for blomstring og frugtsætning.
3. *Ny karma*. Det er de frø eller årsager, der skabes i den aktuelle inkarnation, og som uundgåeligt vil bestemme vilkårene i en fremtidig inkarnation.

Det er vigtigt at pointere, at karma i lige så høj grad handler om alle de *positive* virkninger, der er skabt i mange inkarnationer, som de negative og lidelsesfulde omstændigheder man skal gennemleve og lære af. Dårlig karma skaber lidelse, og formålet er at hjælpe mennesket væk fra de afveje, som det har ladet sig lokke ud på. God karma skaber muligheder, og formålet er, at mennesket bruger de gode erfaringer og positive egenskaber til at hjælpe andre. Derved hjælper det samtidig sig selv.

Videnskabens indsigt i karmaloven

Naturvidenskaben i Vesten har i nogen grad beskæftiget sig med loven om årsag og virkning. Forskningen i psykologiske og samfundsmæssige problemer afdækker løbende de årsager, der er årsag til befolkningens mange lidelser. Det er accepteret, at en række årsager kan føres tilbage til barndommen og opvæksten, når det gælder individuelle forhold. Det er også erkendt, at de samfundsmæssige problemer bl.a. skyldes u hensigtsmæssige beslutningsprocesser, der er truffet af tidligere generationers beslutningstagere. Det er anerkendt, at lidelser ofte er et samspil af individuelle psykologiske dispositioner, nedarvede genetiske faktorer og samfundsskabte forhold. Med andre ord kan man påstå, at individuelle problemer skyldes henholdsvis indre og ydre omstændigheder, der er nedarvet fra fortiden.

3 Patanjali er en af hinduismens oplyste åndelige skikkelser.

Vestens videnskaber adskiller sig afgørende fra Østens tænkning på spørgsmålet om årsagernes oprindelse – om de stammer fra det nuværende liv eller fra tidligere liv. Årsager, der stammer fra tidligere liv, er ikke accepteret i Vestens akademiske kredse, selv om idéen var vidt udbredt i det gamle Grækenland og det gamle Egypten, der er civilisationens og videnskabens vugge.

Vestlig kritik af karmaloven

I Vesten er der en række indvendinger imod karmaloven. Man mener, at karmaloven retfærdiggør verdens uretfærdigheder ved at pålægge de svage ansvaret for deres lidelser. Idéen om, at lidelser i det aktuelle liv kan være virkninger af årsager i tidligere liv, er dybt problematisk for mange af nutidens tænkere, for idéen rejser en lang række spørgsmål om, hvem der har ansvaret for verdens lidelser. Den væsentligste indvending er tilsyneladende, at man kan konkludere, at verdens fattige og syge selv er skyld i deres problemer. Det er en tankegang, der bl.a. strider mod socialismens idégrundlag – at årsagerne til verdens lidelser skal findes i samfundets uretfærdige indretning.

Iflg. åndsvidenskaben eksisterer der både individuel og kollektiv karma, der griber ind i det enkelte menneskes liv. Ethvert menneske udvikler sig i et samspil med sine medmennesker. Derfor kan man ikke isolere et menneskes liv fra det omgivende samfund. Det gør det vanskeligt at forholde sig til spørgsmålet om individuel karma. Og de mennesker, der ikke afhjælper andres nød, når de ser den, møder konsekvenserne af deres adfærd. Den tibetanske mester Djwhal Khul, der skrev via Alice A. Bailey, udtrykker det sådan:

“De, der nægter at påtage sig deres del af verdens karma og lidelser, vil erfare, at deres udvikling uundgåeligt går langsommere, for de vil have sat sig selv uden for den store strøm af åndelig kraft, der i fornyende bølger strømmer gennem menneskets verden”.

Alice A. Bailey: *Discipleship in the New Age*, Vol. I, p. 772

Fattigdom skyldes i høj grad kollektiv karma, dvs. national egoisme, som rammer nationens svageste. De fattiges eget ansvar består først og fremmest i at tilkæmpe sig samme sociale og politiske rettigheder, som det øvrige samfund har opnået.

Karmaloven er ubarmhjertig i den forstand, at der ikke er mulighed for tilgivelse. Men karmaloven er *ikke* en doktrin om "øje for øje og tand for tand". Når et menneske erkender sine forkerte handlinger og begynder at tænke, føle og handle positivt og hensigtsmæssigt, afvikles og opløses den lidelsesfulde karma.

Evangelierne er fyldt med udsagn af Jesus, der bekræfter, at karmaloven er en realitet. Til den syge, der blev helbredt af Jesus ved Betesda dam, siger han f.eks.:

"Nu er du blevet rask, synd ikke mere, for at der ikke skal ske dig noget værre".

Johannesevangeliet 5,14

Årsagen til sygdommen var karma, som krævede omvendelse (holdningsændring), hvis ikke noget værre skulle ske. Et klart eksempel på karmaloven i aktivitet.

Iflg. den tibetanske mester Djwhal Khul er praktisering af harmløshed mod alle levende skabninger den hurtigste måde at afvikle og udligne dårlig karma. Når holdningen er integreret, er man måske nået til det punkt, der omtales i *Cosmic Fire*:

"Intet menneske vil nogen sinde blive udsat for omstændigheder, der er uoverkommelige, når det først har nået det punkt, hvor det intelligent stiller sig på evolutionens eller Guds side. Før det sker, kan og vil det blive drevet af omstændighedernes storme".

Alice A. Bailey: *A Treatise on Cosmic Fire*, p. 946

Mange tror, at karmaloven er deterministisk, for karmaloven medfører, at mennesket ikke kan ændre sin skæbne. Det er almindeligt at udlægge karmaloven på en måde, som giver den et deterministisk og skæbnebundet perspektiv, som medfører, at alt, hvad der sker i verden, er udtryk for fortidige årsager, som man intet kan stille op imod. Men karmaloven er *ikke* deterministisk. Den stimulerer i høj grad udviklingen af den frie vilje. Ganske vist bestemmer den vilkårene og situationerne, som det enkelte menneske og nationerne skal forholde sig til, men ikke hvordan man reagerer på forholdene.

Karmaloven er misfortolket

Det er ikke underligt, at der kan rejses en stærk kritik af denne lovmæssighed, for der er sandsynligvis ingen andre idéer, der er så misfortolket som karmaloven.

I Vesten har kritikere påstået, at karmaloven i Østen har været anvendt til at legitimere præsteskabets (braminer-kastens) sociale position, og at den er blevet brugt til at retfærdiggøre de forfærdelige lidelser, som fattige og syge lever under. Det er ikke ualmindeligt, at herskende klasser har brugt religionen som middel til undertrykkelse. I Vesten har den kristne kirke op igennem historien fortolket de fattiges lidelser som en straf, der var pålagt fra Gud pga. syndig adfærd. Der er eksempler på, at det kristne præsteskab på linje med Østens højere kaster har fortolket deres samfundsposition, som en guddommelig orden, der er indstiftet af Gud. De fattige og rige var med andre ord indsat på den position i samfundet, som Gud mente passede til den enkelte. Men medfører forkerte udlægninger, at selve karmaloven er forkert? Nej, det er ganske enkelt en understregning af menneskets uvidenhed. Der findes sandsynligvis ikke en idé, som ikke på et eller andet tidspunkt er blevet fordrejet fra dens oprindelige hensigt.

Intet filosofisk system kan give et så intelligent og retfærdigt svar på verdens lidelser, som loven om årsag og virkning. Det enkelte menneske bærer selv kollektivt og individuelt ansvaret for sin egen skæbne og møder selv konsekvenserne af de valg, der træffes undervejs. Det er en forenklet konklusion, men den uddybes senere.

Alternativet er den verden, som darwinismen insisterer på – en gudsforladt ørkenvandring og en brutal kampplads, hvor den stærkeste vinder og den svageste bukker under. Eller den kristne verden, hvor Gud straffer de onde og giver gaver til de gode og retfærdige – selv om trosforestillingen næppe overlever en dybere analyse.

Den guddommelige hensigt

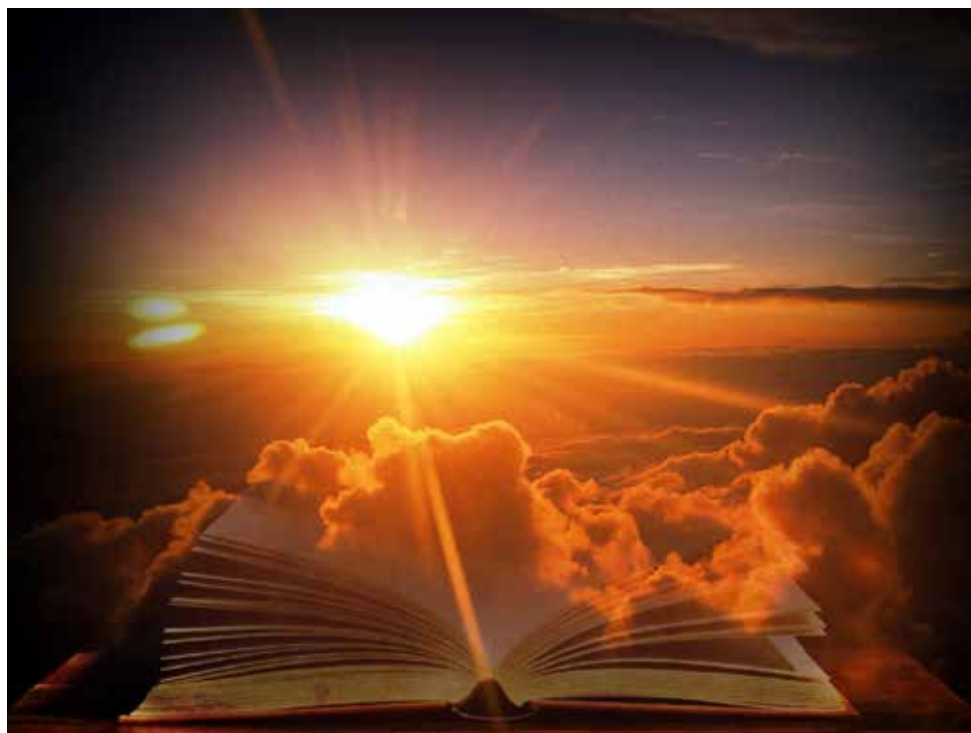
Karmaloven skal ses i et større perspektiv, før formålet træder tydeligt frem. Man må spørge sig selv: *"Hvad er Skaberens formål med skabelsen"?*

Iflg. Alice A. Bailey er Jorden skabt med det formål for øje, at udtrykke fuldkommen kærlighed i det fysiske. Retorisk kunne man spørge, hvorfor Skaberens så ikke skabte et paradys på Jorden med det samme? Men mennesket, der er skabt i "Skaberens billede", skal selv erkende sin guddommelighed og blive bevidst om kærlighedens natur ved hjælp af indsigt i sin egen beslægtede natur. Det liv og den evolutionsimpuls og udviklingsdrift, der bor i ethvert menneske, søger frigørelse fra de lavere regioner ved hjælp af erfaring. Det er forståelse af mørket, der åbenbarer lyset. Derfor blev mennesket skabt med anlæg for både det gode og det onde og med frihed til at vælge mellem de modsatte kræfter. Her er det vigtigt at pointere, at ondt og godt er relative begreber. Set fra et udviklingsmæssigt perspektiv, kan egoisme være en positiv faktor, der skaber selvbevidsthed og hjælper et menneske med at integrere sin personlighed og opbygge en stærk og selvstændig identitet.

På længere sigt bliver egoismen imidlertid en forhindring for det større mål med at opnå sjælskontakt og indgå i et skabende samfundsengagement, hvor de kollektive interesser har større betydning end de individuelle. Men intet menneske kan bidrage med noget, hvis det ikke har en personlig identitet som udgangspunkt.

Fra begyndelsen har mennesket gennem utallige inkarnationer forladt de indre eksistensplaner for at opbygge skelneevne og samle erfaring på det fysiske plan. Liv efter liv lever mennesket for at høste erfaringer på grundlag af sine valg. Fra en tilstand af total uvidenhed om menneskets sjælelige og åndelige natur og opgave, har det langsomt gennem utallige civilisationer kæmpet sig frem til større og mere fuldkommen erkendelse om livets mening og formål – dvs. kærlighedens kontinuerlige udbredelse overalt.

De mange oplyste sjæle, som i historiens løb har opnået frigørelse fra deres egoistiske og materialistiske natur, og som har realiseret deres åndelige aspekter, har fortalt om vejen tilbage til lysets verden. To af de største skikkelser er Buddha og Kristus. Buddha bragte visdommens vej og Kristus kærlighedens vej. Ud over undervisningen om lyset og kærligheden, som de oplyste sjæle bragte til menneskeheden, er loven om årsag og virkning den faktor, der sikrer, at alle med tiden bliver ført mod lyset. Karmaloven er en garanti for, at alle sjæle med tiden vil finde vej, og at ingen fortabes i mørket. Alle bliver frelst eller frigjort via udfoldelse af de åndelige kvaliteter i mennesket og via den lovmæssighed, der sørger for, at man altid møder konsekvenserne af sine egne handlinger.

Karmaloven i evangelierne

Det er en kendsgerning, at karmaloven er opstået i Østen, og den er et velkendt begreb i både hinduismen og buddhismen. Det er knap så kendt, at den også er en integreret del af kristendommen. I evangelierne er der reelt en lang række skriftsteder, hvor Jesus underviser i karmaloven.

Jesus sagde bl.a.: *"Alt hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det samme skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne"*. Et andet sted siger han: *"Tilgiv, så skal I få tilgivelse. Giv så skal der gives jer"*.⁴ Og – *"Alle, der griber til sværd, skal falde for sværd"*.⁵ Skriftstederne viser, at Jesus var klar over, at loven om årsag og virkning var en naturlov, som alle skal respektere. Evangelierne er gennemsyret af karmalovens konsekvensprincip, der sikrer, at alle møder virkningerne af deres handlinger, og at der altid ligger en årsag bag enhver virkning.

Iflg. åndsvidenskaben skal alle mennesker nå til fuldkommenhed ved at udtrykke guddommelig vilje i praksis – dvs. kærlighed. Menneskeheden er derfor åndelige medarbejdere på det fysiske plan. Derfor sagde Jesus:

4 Lukasevangeliet, 6,37

5 Matthæusevangeliet, 26,52

"I har hørt, at der er sagt: 'Du skal elske din næste og hade din fjende.' Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I kan være jeres himmelske Faders børn, for han lader sin Sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen!"

Matthæusevangeliet, 5,43

Karmaloven kan også beskrives med en analogi. Den guddommelige vilje er kærlighed. Kærligheden kan sammenlignes med en vind, der blæser hen over et åbent landskab. En gruppe, der går imod vinden, vil forbande vinden pga. det støv, der hvirvles op og blænder udsynet. En anden gruppe, der går med vinden, vil velsigne den støtte, de får fra medvinden, som leder dem mod målet. Analogien viser, at mennesket har fri vilje til handle egoistisk og ukærligt mod sig selv og andre. Men så kommer det til at vandre i modvind og opleve mange lidelser. Det kan også vælge at vende om og handle kærligt og medmenneskeligt, og så vil det opleve de positive konsekvenser af sin egen adfærd.

Individuelle og kollektive virkninger

Det er nu tanken at gå dybere ind i de problemstillinger, der knytter sig til at skelne mellem kollektiv og individuel karma, og derfor er det nødvendigt at definere forskellige former for karma bl.a.: Individuel-, familie-, national- og planetarisk karma.

1. INDIVIDUEL KARMA

Et menneskes karakterstyrker og -svagheder er primært et resultat af den nuværende og tidligere inkarnationers erfaringer. Når et menneske dør, frigør sjælen sig fra den fysisk-æteriske krop og opsummerer de lektier og erfaringer, den har gennemgået i sit fysiske liv. De positive erfaringer omdannes til positive kvaliteter, som sjælen kan tage med i næste inkarnation for at videreudvikle dem. De handlinger og begær, som var årsag til lidelser for én selv og andre, omdannes til negative tendenser, som også tages med i næste inkarnation. De negative tendenser vil f.eks. konfrontere mennesket med de samme lidelser, som det selv påførte andre. På den måde vækkes forståelsen for konsekvenserne af ukærlige handlinger. Et menneske, der f.eks. har oplevet alvorlig mobning og udelukkelse fra fællesskabet, vil senere få dyb medfølelse for mennesker, som kommer i samme situation og modarbejde den. Påstanden modsiges sædvanligvis af psykologer, som påpeger, at forbryderne ofte selv har været udsat for de samme forbrydelser, som de udsætter andre for. Voldelige mennesker har f.eks. ofte oplevet meget vold i deres opvækst. Men her

taler man om forbrydere og voldelige personer, der stadig befinder sig i en tilstand af dyb uvidenhed. De er ofre for deres egne voldsomme følelser og skal, indtil de erkender konsekvenserne af deres forbryderiske eller voldelige adfærd, lære gennem lidelse eller kærlighed.

For at standse den negative karmiske spiral, hvor det voldelige menneske møder stærkere og stærkere konsekvenser af sine handlinger, skal det forkerte i handlingerne erkendes, og der skal være taget selvstændigt initiativ til at begynde en ændret adfærd. Det kan ske på to måder, og som regel er det en kombination af dem begge, der gør sig gældende.

a. *Gennem kærlighed*

Det voldelige menneske kan være så heldigt at møde et menneske, der får medfølelse med de store lidelser, volden medfører. Det kan f.eks. være en psykolog eller en socialarbejder, som forsøger at inspirere til ændret adfærd ved at undervise og appellere til det positive i klientens natur. Der kan også være tale om, at det voldelige menneske lærer at tilgive sig selv for det onde, det har gjort mod andre, samtidig med en erkendelse af, at omverdenen også tilgiver. Derfor står der i Matthæusevangeliet:

“Døm ikke, for at I ikke skal dømmes, for den dom, I dømmes med, med den skal I selv dømmes, og det mål I måler med, med det skal I selv få tilmålt”.

Matthæusevangeliet, 7,1

Citatet er endnu en bekræftelse på karmaloven, men det er også en antydning af, at man risikerer at blive offer for sine egne antagelser og fordømmelser.

Når det voldelige menneske erkender sine fejltagelser og begynder at ændre sin adfærd, og desuden aktivt foretager positive handlinger, der opvejer de negative, så frelser det sig selv ved hjælp af andre. Det har selv sat en stopper for den negative spiral af voldelig adfærd, og vælger måske senere en inkarnation, hvor det er muligt at hjælpe sine ofre, for på den måde at udligne den karmiske gæld.

b. Gennem lidelse

Det kan være særdeles svært for mennesket at åbne sit lukkede hjerte. Derfor er det nødt til at gennemleve den ene lidelsesfulde begivenhed efter den anden, indtil det beslutter sig for at vende om – dvs. tænke, føle og handle anderledes. Når alt andet er slået fejl, er lidelse det eneste instrument, der er tilbage, for at få et menneske til at gå i den rigtige retning. Det er ikke Gud, der får et menneske til at lide, for karmaloven er ikke Guds straf. På samme måde som tyngdeloven er karmaloven simpelthen en lovmæssighed i naturen, der sikrer, at alle møder konsekvenserne af deres handlinger. Det er eksempelvis ikke Guds straf, når et menneske får ondt i maven, fordi det har spist for meget. Det er en lidelse, det har påført sig selv, fordi det ikke var i stand til at kontrollere sit begær. Uvidenhed og ukontrolleret begær er i langt de fleste tilfælde årsag til lidelser. Bevidst onde mennesker er heldigvis sjældne.

Konklusionen er, at de individuelle karakterstyrker og -svagheder er resultater af nuværende og tidligere inkarnationers erfaringer. Når Mozart var i stand til at skrive sin første koncert som 4-årig, var det et resultat af tidligere livs praksis.

2. FAMILIE- OG GRUPPEKARMA

Intet menneske er udelukkende et resultat af egne handlinger. Det ved man fra nutidens psykologiske videnskab. Derfor er der naturligvis også virkninger i den individuelle natur, som er et resultat af gruppens samspil. Åndsvidenskaben fortæller, at man inkarnerer i grupper med mennesker, man er forbundet med pga. karmiske bånd. Hver gang man elsker eller hader et andet menneske, binder man sig positivt eller negativt til det.

Det er bevidsthedsmæssige bånd, der sikrer, at man møder dem igen – dels for at nyde frugterne af den gode behandling, dels for at betale den gæld tilbage, man skylder, når man har behandlet dem dårligt. Efterhånden som man afvikler sine bånd til andre ved at fjerne al negativitet og forvandle den egoistiske kærlighed til uselvsk kærlighed, så vil man møde en gruppe, der udfører tjenestearbejde til gavn for menneskeheden.

Et nutidigt begreb, der beskriver gruppekarma, er "den sociale arv". Man ved, at enhver familie har sin specifikke måde at fungere på. Familiemønstre, der former de enkelte familiemedlemmer, må man kende og afvikle, hvis de er u hensigtsmæssige. Man ved, at familiodynamikken ofte medfører, at individer gentager familiens måde at løse problemer på. Eksempelvis er voldelig adfærd ofte nedarvet fra generation til generation, indtil nogen bryder mønstret. Der er tale om familiemedlemmer, som i mange inkarnationer har været skiftevis offer og bøddel i familien. Indtil familien ændrer sin adfærd vil familiemedlemmerne være dømt til at mødes igen og igen, for sjælen vælger selv sine familiemedlemmer inden den inkarnerer, på basis af de problemer, den ønsker at løse, og de erfaringer, den ønsker at indhøste. Det samme gør sig naturligvis gældende for positive familiemønstre.

Igennem familiepolitikken, undervisningsaktiviteterne, de psykologiske og sociale initiativer, som nationen sætter i værk for at hjælpe nødstedte familier, forsøger man som gruppe at fungere som sjælens forlængede arm – at være kærligheden, der åbner de lukkede hjerter.

3. NATIONAL KARMA

Det samme gruppespil gør sig gældende på nationalt plan. En nations kultur og nationale identitet er et resultat af tidligere generationers beslutninger og adfærd. Men man inkarnerer ikke altid i samme land, for historisk set har nationalstaterne ikke eksisteret i mange år. Men hvis man kunne følge de store sjælegrupper inkarnationer, ville man se, at de tegner et mønster, hvor skiftende nationer igen og igen knyttes sammen af de samme inkarnerende sjæle.

De samfundsskabte forhold, som mennesker i enhver nation lever under, er virkninger af de valg, som tidligere generationer foretog. Politik er den videnskab, som i nutiden bl.a. bruges til at afbøde virkningerne af u hensigtsmæssige valg, der blev truffet i tidligere inkarnationer. Derfor er det også en sandhed, når det siges, at en befolkning selv har ansvar for den ledelse, der styrer landet. Den nationale bevidsthed har stor betydning for det enkelte menneskes forhold, og den griber afgørende ind i dets levevilkår. Det er her, svaret på ansvaret for verdens fattigdom skal søges.

Det er ikke en guddommelig hensigt, at fattigdom skal være et generelt levevilkår for nogle mennesker, fordi de har foretaget sig noget forkert i en tidligere inkarnation. Det er en grov fordrejning af karmalæren. Der findes overflod på Jorden, men problemet har været – og er fortsat – at en lille del af menneskeheden har taget overfloden fra de mange. De grådige og egoistiske mennesker vil naturligvis blive konfronteret med konsekvenserne af deres ukærlige og egoistiske handlinger. De vil sandsynligvis miste deres rigdom i et liv for selv at mærke fattigdommens smerte. Men alle fattige er naturligvis ikke tidligere tiders egoistiske godsejere, for så mange godsejere har der aldrig eksisteret. Derfor er der desuden en sekundær årsag til fattigdommen – *de fattiges uvidenhed*. De fattige i udviklingslandene skal lære at frigøre sig fra de riges overgreb, på samme måde som arbejderbevægelserne i de rige lande har vundet utallige sejre. De skal hjælpes i deres kamp af deres bedre stillede brødre og søstre i de velstillede lande, som støtter dem med uddannelse og kapital. Men ingen kan kæmpe deres kampe for dem. De skal selv finde styrke gennem sammenhold og faglig kamp. Det eneste man skal gøre, er at lægge størst muligt pres på de egoistiske ledere, som slavebinder deres landsmænd økonomisk og politisk.

4. PLANETARISK KARMA

Ethvert menneske er underlagt virkningerne af planetarisk karma. Det kommer navnlig til udtryk som naturkatastrofer. Et menneske, der dør i et jordskælv, ved en oversvømmelse, i en tornados hærgen eller under et vulkanudbrud, dør ikke nødvendigvis pga. af konsekvenser, der stammer fra tidligere liv. Naturfænomenerne er vigtige processer for planeten. En storm ilter f.eks. vandet, og et vulkanudbrud sender nye mineraler og stoffer ud i naturen, men der opstår naturligvis også menneskeskabte globale konsekvenser, f.eks. af forurening. De mennesker, der dør pga. af menneskeskabte katastrofer, dør pga. menneskehedens uvidenhed og grådighed.

Fra sjælens synsvinkel er døden ikke nødvendigvis en tragisk begivenhed, for der findes ingen død. Det er kun kroppen, der dør. Livet er evigt, og det inkarnerer igen og igen. Mennesker, der dør som følge af kollektive virkninger, får hurtigt nye muligheder for inkarnation og bevidsthedsmæssig vækst. Men samtidig er de miljømæssige konsekvenser alvorlige signaler til menneskeheden om at stoppe den rovdrift, der sker på naturens ressourcer.

Karmaloven sikrer udvikling af kærlighed

Som det fremgår af ovenstående, er der mange både primære og sekundære forhold, der griber ind i det enkelte menneskes liv. Troen på at det enkelte menneske er herre over sin egen skæbne, er derfor både rigtig og forkert. Mennesker kan kun udvikle sig i samspil med andre mennesker, som de deler skæbne med. Men samtidig er det op til den enkelte at frigøre sig fra resultaterne af sine selvskabte problemer. Det gøres ved først og fremmest at tage ansvar for sig selv og sin egen udvikling. Man kan også kalde det afvikling af personlig egoisme. Senere, når man er blevet mere moden, udvikler man sig ved at tage ansvar for samfundets problemer. Det menneske, der ikke vil deltage i løsningen af samfundets problemstillinger og være med til at løfte de kollektive byrder, vil sætte sig uden for den universelle kærlighed, der strømmer ind i menneskehedens verden. Det menneske, der har nok i sig selv, vil opleve, at det gang på gang står i situationer, hvor det nægtes hjælp. Karmaloven presser ubønhørligt ethvert menneske ind på kærlighedens smalle sti.

Nogen mener, at karmaloven er ubarmhjertig, fordi de tror, at den retfærdiggør forbrydelser og fattigdom. Iflg. deres fortolkning af karmaloven, er de, der er ofre for overgreb, selv årsag til det, og det samme gælder de fattige. Men som nævnt, er der mange årsager til lidelser – individuelt, kollektivt, nationalt og planetarisk. Dybest set er årsagen til en lidelse ikke interessant, for alle har en forpligtelse til at afhjælpe de lidelser, de møder. Skyldsspørgsmålet skal erstattes med ansvar. Alle har et ansvar for at udvikle deres åndelige potentiale, og det gør man ved at udtrykke åndelige og sjælelige kvaliteter i et skabende samfundsengagement.

Man siger, at ethvert menneske fremkalder det i andre, som lever i mennesket selv. Det hadefulde menneske, vil møde had. Det kærlige menneske, vil møde kærlighed. Det er *den* lovmæssighed, der styrer karmaloven. Det lyder enkelt, men så enkelt er det alligevel ikke.

Den frie vilje skaber ny karma

Karmaloven er ikke blind og primitiv gengældelse efter princippet: "Øje for øje og tand for tand". Når et menneske ændrer holdning og adfærd, ændres bevidstheden, som tiltrækker den udlignende karma. Desuden er det ikke alle de virkninger, som et menneske udsættes for, der alene skyldes dets egne fejl. Alligevel forarger det mange, at overgreb i mange tilfælde skyldes karmiske udligninger. Uanset om det skyldes seksuelle overgreb, vold eller mord, så har de fleste svært ved at forlige sig med, at det er handlinger, der skyldes ofrets egne overgreb i tidligere liv.

I nogle trosretninger påstås det, at *alt* altid er udtryk for karmisk udligning, men hvis det er tilfældet, vil mennesket fungere som en programmeret robot, hvor alt er skæbnebestemt eller determineret. Det er en trosforestilling, der ikke giver mulighed for, at den frie vilje kan komme til udtryk. Hvis mennesket ikke har fri vilje til at praktisere både godhed og ondskab, vil der konstant blive skabt ny karma eller nye virkninger. De nye handlinger vil derfor kunne påvirke ofre, som ikke har nogen karmisk relation til den skyldige.

Hvis man forestiller sig et sindsforvirret menneske, som affyrer sin pistol ind i en menneskemasse, ændrer projektilet ikke pludselig bane, fordi der står et uskyldigt menneske i vejen. En verden, hvor mennesker har ret til at udøve fri vilje, er naturligvis en farlig verden at opholde sig i. Det er farligt at køre i trafikken, men at forestille sig, at alle trafikuheld skulle være en konsekvens af handlinger fra tidligere liv og være styret af de karmiske love, svarer til at opfatte mennesket som en viljeløs robot.

På den anden side får sjælen, som styrer karmaafviklingen sammen med Karmas Herrer (forklares senere), godtgjort eventuelle virkninger af utilsigtede situationer, som ikke var planlagt i den aktuelle inkarnation. Alle mennesker har været ansvarlige for mange lidelser i historiens lange løb, og noget af den karmiske gæld kan på den måde blive afskrevet.

Hvordan styres karmaafviklingen?

Iflg. åndsvidenskaben planlægger sjælen sin næste inkarnation i samarbejde med nogle åndelige bevidstheder, der kaldes Karmas Herrer. De hjælper med at planlægge afvikling af karmaen i en hensigtsmæssig og overkommelig rækkefølge.

Karmaloven skal ikke opfattes som en stor maskine, hvor man putter en handling ind i den ene ende, og hvor der automatisk kommer en virkning ud i den anden. Karmaloven er Universets mest styrede og gennemregulerede naturlov. Den har den klare hensigt at forædle og udvikle bevidstheden i menneskeheden. Derfor er den intelligent reguleret, for hvis et menneske skulle dræbes 1.000 gange, fordi det har slået 1.000 mennesker ihjel, så ville det aldrig blive i stand til at komme videre i sin udvikling. Derfor ophører virkningerne, når den tilsigtede *bevidsthedsændring* er indtruffet. Karmas Herrer har også mulighed for at tilbageholde karma, indtil der viser sig passende muligheder for afvikling.

Hvordan griber karma ind i verden?

Verden er ikke overladt til menneskets forgodtbefindende og frie vilje. Selv om mennesket har fri vilje, så sørger naturlovene kontinuerligt for at skabe balance og stimulere menneskeheden til at vælge det gode, det sande og det smukke. Personligheden stimuleres primært fra menneskets sjæl. Samvittigheden repræsenterer sjælens erfaringer fra tidligere liv, og samvittighed og ansvarsfølelsen er derfor den første respons, der opfattes fra sjælen. Men højere udviklede og sensitive mennesker modtager også idéer og inspiration fra indviede og fra Hierarkiets mestre på de indre planer. Idéerne kanaliseres til menneskeheden i en jævn strøm, og det er den dybereliggende årsag til mange nye opfindelser og kulturelle nyorienteringer. Desuden sendes der med passende intervaller højtudviklede sjæle i inkarnation for at give menneskeheden et budskab, der viser de næste skridt på udviklingsvejen, der fra mørket til lyset. Det er skikkelser, der ændrede menneskehedens tanke- og følelsesliv. Kristus og Buddha er uden tvivl de to, der har haft størst indflydelse på menneskehedens udvikling.

Når mennesket bevidst identificerer sig med sin sjæl og sin åndelige natur, forsvinder dets egenvilje, for de er udelukkende styret af den universelle vilje. Når motivet i livet udelukkende er at tjene menneskeheden, ophører al individuel karma. Derefter vender man kun tilbage til det fysiske plan for at være et lys på vejen for de mennesker, der endnu ikke har fundet vejen til lysets bolig.

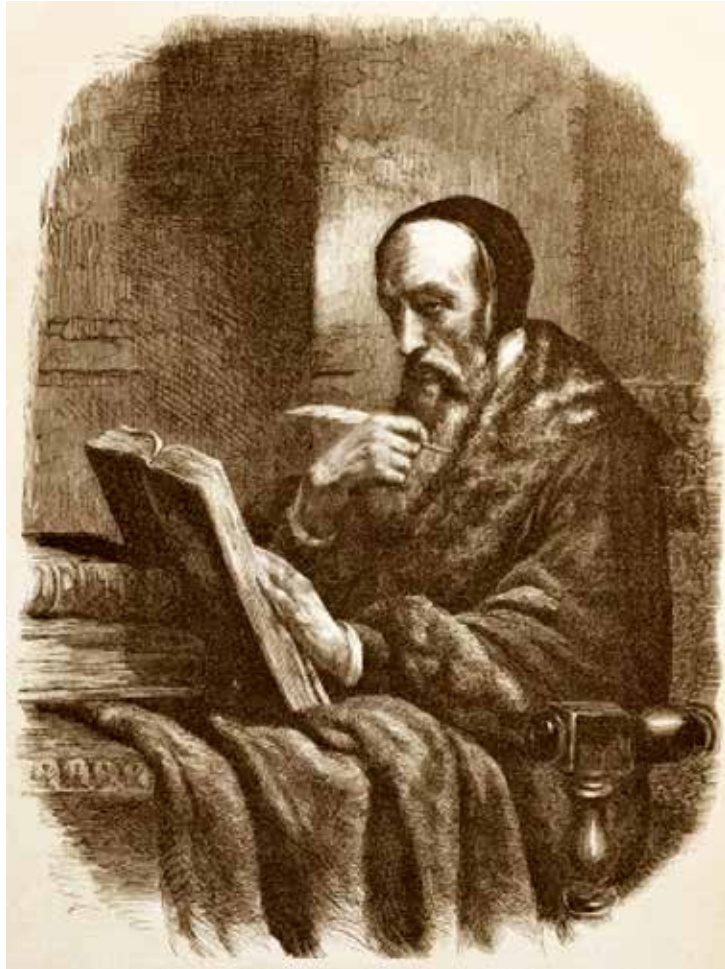
Kristendom og karmaloven

Læren om karma er et af de punkter, hvor Østens og Vestens religioner tilsyneladende adskiller sig afgørende. Karma er spørgsmålet, om der i Universet eksisterer en lovmæssighed eller et princip, der sikrer, at mennesket altid mærker konsekvenserne af sine handlinger – eller formuleret som i Bibelen – at man høster, som man sår.

Kristendommen betoner syndernes forladelse, og man påstår, at Jesus ved sin død sonede alle menneskehedens synder. Kirken postulerer, at alene ved at tro på Jesus Kristus kan man få tilgivelse for alle sine fortidige, nutidige og fremtidige synder. Hvis påstanden er korrekt, er der ikke behov for en karmalære, for så kan mennesket ikke frelse sig selv ved at forvandle tanker, følelser og handlinger – dvs. selvudvikling – men udelukkende ved at tro.

Spørgsmålet er, om der overhovedet er dækning for forsoningslæren i evangelierne! Det er yderst tvivlsomt, for Jesus taler ikke én eneste gang om forsoning med Faderen. Selv der, hvor han forudsiger sin egen død, taler han ikke om forsoning. I bedste fald er der tale om indirekte fortolkninger af separate udsagn, men de modsvares af overbevisende udsagn i evangelierne, som reelt beviser, at karmaloven i virkeligheden er en integreret del af evangelierne og dermed af kristendommen.

Flere udsagn fra evangelierne præsenteres sidst i artiklen for at vise, at også på dette punkt er der overensstemmelse mellem Vestens og Østens tro og lære. Man kan *direkte* udlede karmalovens tilstedeværelse i evangelierne ved at fremhæve de citater, hvor konsekvensprincippet er en integreret del af kristendommen, eksempelvis hvor enhver handling – positiv eller negativ – er årsag til en tilsvarende modsatrettet respons. Og man kan *indirekte* påvise karmaloven ved hjælp af de skriftsteder, hvor Jesus taler om, at bestemte sygdomme (f.eks. lammelse) skyldes synder (karma).

Teologiske indvendinger

Ofte opponerer teologer, som mener, at konsekvenscitataterne ikke kan tages til indtægt for karmalæren, fordi citaterne er knyttet til gengældelsen ved opstandelsen og ikke til reinkarnationslæren. Men uanset om gengældelsen sker pga. en opstandelse eller pga. reinkarnation, så viser det under alle omstændigheder, at der er et konsekvensprincip, som griber afgørende ind i frelsen. Og selv om man tror på reinkarnation, medfører det ikke, at opstandelse er udelukket. Åndsvidenskaben oplyser, at hver gang et menneske dør, oplever det en "opstandelse" og en "dom". Ofte kaldes opstandelsen for *sjælslyset* og dommen for *tilbageblikket*. Tilbageblikket er (meget kort fortalt) en fase i dødsprocessen, hvor den afdøde ser tilbage på livets højdepunkter og kritiske faser, men begivenhederne ses fra sjælens og vejledernes synsvinkel. Samtidig overvejes de konsekvenser, begivenhederne skal have på godt og ondt for næste liv. Det er en oplysning, der som regel kritiseres af teologer, fordi evangelierne taler om *dommedag*, der fortolkes som verdens ende.

Dommedag er iflg. Alice A. Bailey et tidspunkt i en meget fjern fremtid (mange årmillioner), hvor en mindre del af menneskeheden, som fortsat er bundet til materielle begær, ikke længere får mulighed for at inkarnere blandt den øvrige menneskehed, som på det tidspunkt er primært åndeligt orienteret. De overføres til en anden tilværelse, hvor de kan gennemleve den form for liv, som de selv har valgt, og som giver et langsommere udviklingsforløb. Begivenheden kombineres med det sidste opgør mellem "lysets sønner" og "mørkets brødre", der vil resultere i en verdensomspændende krise. Evangelierne taler reelt om to former for opstandelse – den fremtidige på "dommens dag", og den, der opleves umiddelbart efter døden.

Karmaloven i evangelierne

I det følgende præsenteres eksempler på skriftsteder, der bekræfter, at karmaloven er en selvfølgelig del af kristendommen.

“Døm ikke, for at I ikke skal dømmes, for den dom, I dømmes med, med den skal I selv dømmes, og det mål i måler med, med det skal I selv få tilmålt”.

Matthæusevangeliet, 7,1-2

“Det mål, I måler med, med det skal I selv få tilmålt, ja I skal få i overmål. For den, som har, til ham skal der gives, og den, der ikke har, fra ham skal selv det tages som han har”.

Markusevangeliet, 4,24-25

Kommentar: Den, der giver meget (årsag), får meget (virkning). Den, der intet giver, får det taget fra sig, som de har, fordi de gengældes på deres handlinger, og på den måde skal de lære at give alt og få alt.

Om at dømme andre:

“Døm ikke, så skal I ikke selv dømmes. Fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse. Giv, så skal der gives jer. Et godt, presset, rystet, topfyldt mål skal man give jer. For det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt igen”.

Lukasevangeliet, 6,37-38

Den gyldne regel:

"Alt hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det samme skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne".

Matthæusevangeliet, 7,12-23

Kommentar: Den lov, der henvises til, er karmaloven.

"Hvad I binder på Jorden, skal være bundet i Himlen, og hvad I løser på Jorden, skal være løst i Himlen".

Matthæusevangeliet, 18,18

Kommentar: De problemer, der løses i det fysiske liv, er også løst i efterlivet og i kommende inkarnationer – og omvendt. Det er karmalovens indlysende princip.

"For Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighed med sine engle, og da skal han gengælde enhver hans gerning".

Matthæusevangeliet, 16,27

Kommentar: Det er i overensstemmelse med karmaloven, at mennesket vurderes på grundlag af sine gerninger – ikke på grundlag af sin tro, som ofte alene er blind tro.

"Menneskene skal gøre regnskab på dommens dag, for hvert unyttigt ord, de taler. For ud fra dine ord skal du frikendes, og ud fra dine ord skal du fordømmes".

Matthæusevangeliet, 12,36-37

“Salige er de barmhjertige, for dem skal der vises barmhjertighed”.

Matthæusevangeliet, 5,7

“– alle, der griber til sværd, skal falde for sværd”.

Matthæusevangeliet, 26,52

“For tilgiver I mennesker deres overtrædelser, vil jeres himmelske Fader også tilgive jer. Men tilgiver I ikke menneskene deres overtrædelser, vil jeres Fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser”.

Matthæusevangeliet, 6,14-15

Kommentar: Budskabet er tydeligt – det er ikke nok at tro på Faderen. Man skal tilgive (ændre tanker, følelser og adfærd), hvis man selv vil have tilgivelse (udvikling). I Markusevangeliet⁶ siges det også, at Faderen ikke tilgiver, med mindre man selv tilgiver. Den ubetingede tilgivelse eksisterer derfor ikke.

Kvinden i farisæerens hjem:

“Derfor siger jeg dig: Hendes mange synder er tilgivet, siden hun har elsket meget. Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt”.

Lukasevangeliet, 7,47

Kommentar: Det er ændring i tanker, følelser og handlinger, der opløser karma.

⁶ Markusevangeliet, 11,25

I Matthæusevangeliet⁷ og i Lukasevangeliet⁸ kan man læse lignelsen om de betroede talenter. Budskabet er tydeligt, for man får belønning efter de frugter, man selv giver. De, der bærer stor frugt, får stor løn. De, der bærer lille frugt, får lille løn. De, der ikke bærer frugt, mister det, de ejer. Lignelsen er en klar præsentation af principperne i karmaloven.

Opstandelsestale:

”Og han sagde til dem: ”Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal der prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag”.

Lukasevangeliet, 24,46-47

Kommentar: Man får ”syndernes forladelse”, når man ændrer holdning og adfærd. Det er helt i overensstemmelse med karmaloven og principperne for opløsning af karma.

⁷ Matthæusevangeliet, 25,14-30

⁸ Lukasevangeliet, 19,11-27

Årvågne tjenere:

”Den tjener, som kender sin herres vilje og alligevel ikke har gjort noget rede eller handlet efter hans vilje, han skal have mange hug, men den, som ikke kender den, og som har gjort noget, han fortjener prygl for, han skal have få hug. Enhver, som har fået meget givet, af ham skal man kræve meget, og den, som har fået meget betroet, af ham skal man forlange endnu mere”.

Lukasevangeliet, 12,47-48

Kommentar: Citatet er i overensstemmelse med karmaloven, for loven virker hårde-re over for mennesker, der bevidst handler imod den indsigt og forståelse, de har opnået, hvorimod en fejlagtig handling, der er begået i uvidenhed, medfører en svagere tilbagevirkning. Årsagen skyldes styrken i motivet bag handlingen. Den bevidste handling er belivet af stor tankekraft, mens der er en svag tankekraft bag den ubevidste handling.

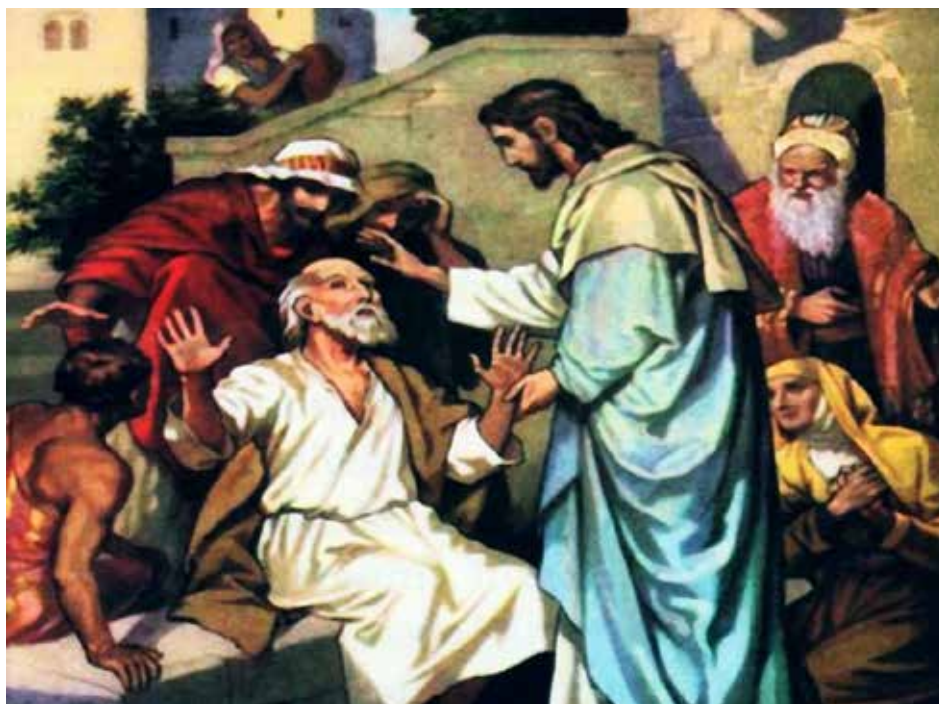

Citater, der ifølge kristendommen skulle afvise karmaloven:

På samme tid kom der nogle og fortalte ham om de galilæere, hvis blod Pilatus havde blandet med blodet fra deres slagtofre. Og han sagde til dem: ”Mener I, at galilæerne var større syndere end alle andre galilæere, fordi det gik dem dårligt? Nej, siger jeg, men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme på samme måde. Eller de atten, som blev slået ihjel da tårnet i Siloa faldt ned over dem – mener I, at de var mere skyldige end alle andre mennesker i Jerusalem? Nej, siger jeg, men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme på samme måde”.

Lukasevangeliet, 13,1-5

Kommentar: Bibelcitatet afviser tilsyneladende karmalovens tanke om, at negative begivenheder skyldes uhensigtsmæssig adfærd. De dræbte var efter alt at dømmes ikke mere syndige end andre galilæere, og derfor må deres ulykke skyldes andre omstændigheder. Men citatet er helt i overensstemmelse med principperne i karmaloven, for som nævnt er alle ulykker ikke udtryk for negativ karma. Den kristne forestilling om at man kun lever ét liv, gør døden til en katastrofe. Men fra et reinkarnationsperspektiv repræsenterer døden en overgang til en højere tilstand og nye udviklingsmuligheder. Alle ulykker er ikke nødvendigvis frygtelige. De kan være udtryk for, at sjælen ikke længere ser flere udviklingsmuligheder under de omstændigheder, mennesket befinder sig i, eller fordi personligheden kører i ring. Men det medfører heller ikke, at alle ulykker med dødelig udgang er positive for den, der rammes. Bibelcitatet kan henvise til en sjælegruppe, der tager kollektivt afsked med den fysiske verden, fordi der er nye og bedre udviklingsmuligheder andre steder. Episoden udelukker derfor ikke karmaloven i aktivitet – tværtimod. Det er f.eks. også en misforstået holdning, at handicappede skulle være mere syndige end andre. Et fysisk eller psykisk handicap er en begrænsning, som rummer en dybere hensigt og repræsenterer en mulighed for bevidstheds-mæssig vækst og udvikling i en særlig retning og med et bestemt formål. Et handicap siger intet om et menneskes moralske eller udviklingsmæssige status. Et handicap er ikke nødvendigvis et onde. Handicappede har nøjagtigt samme muligheder for et meningsfyldt liv inden for rammerne af deres handicap. Det er ingen sammenhæng mellem et lykkeligt liv og fuld fysisk førlighed, for hvis det var tilfældet, ville alle raske mennesker være lykkelige.

Den blindfødte:

"Hverken han selv eller hans forældre har syndet, men det er, for at Guds gerninger skal åbenbares på ham".

Johannesevangeliet, 9,3

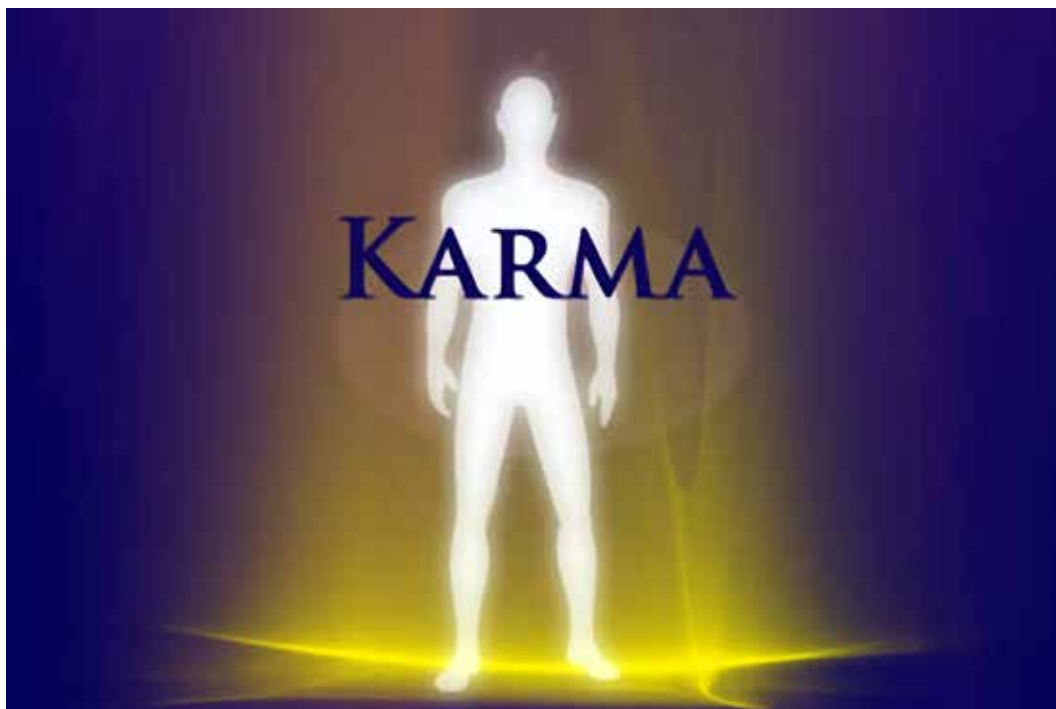
Kommentar: Bibelcitatet afviser ikke karmaloven, for den omtalte skæbne tjente tilsyneladende et højere formål. Men der ligger implicit i spørgsmålet en mulighed for, at medfødt blindhed kan skyldes fortidige synder i en tidligere inkarnation.

Den rige mand:

"Hvem kan så blive frelst?" Jesus så på dem og svarede: "For mennesker er det umuligt, men ikke for Gud, for alting er muligt for Gud".

Markusevangeliet, 10,26-27

Kommentar: Hvis mennesket er adskilt fra Gud eller det sjælelige/åndelige, kan det ikke frelse sig selv. Kun via sjælkontakt kan man frigøre sig fra reinkarnation og karma. Iflg. åndsvidenskaben er der kun én metode – mennesket skal lade sin guddomsgnist udfolde sig og ved egen indsats løfte og forædle sin bevidsthed, for mennesket er bevidsthed.

VidsomsNettet

www.vidsomsnettet.dk